Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026

33 835 Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA)

Nr. 265

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN LANDBOUW, VISSERIJ, VOEDSELZEKERHEID EN NATUUR

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 6 juli 2026

De vaste commissie voor Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur heeft in haar procedurevergadering van 22 april 2026 verzocht om een reactie op de brief van GroentenFruit Huis en anderen d.d. 9 april 2026 over «Reactie GroentenFruit Huis en meerdere organisaties op Kamerbrief over voortgang opvolging aanbevelingen agentschapsdoorlichting NVWA d.d. 8 juni 2025 (Kamerstuk 33 835 nr. 257).»

Deze brief is door GroentenFruit Huis aan de Kamer aangeboden in het licht van de agentschapsdoorlichting van PricewaterhouseCoopers (PwC) en de Kamerbrief van 8 juli 2025 waarin mijn ambtsvoorganger mede namens de Staatssecretaris van Jeugd, Preventie en Sport (JPS) de Kamer informeert over de stand van zaken van opvolging hiervan. In de brief wordt ingegaan op de enkele punten met betrekking tot de governance-relatie tussen LVVN, VWS en NVWA, de NVWA-retributietarieven en een drietal moties.

Door middel van deze brief reageer ik mede namens de Minister van VWS op de brief conform het verzoek van de vaste commissie voor Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur.

Governance NVWA

In de brief verzoekt GroentenFruit Huis om 3 tot 5 KPI's vast te stellen om daarmee gericht te werken aan een betere en voorspelbare dienstverlening en het verhogen van de doelmatigheid en efficiëntie van de interne organisatie van de NVWA.

Ik onderstreep het belang van doelmatig toezicht door de NVWA met behoud van de effectiviteit van het toezicht. LVVN en VWS sturen – samen met de NVWA – actief op de interne doelmatigheid van de NVWA. Voor de

kst-33835-265
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2026

periode richting 2027 is een efficiëntietaakstelling met de NVWA afgesproken. Ik zie toe op de realisatie daarvan. Daarbij komt de taakstelling uit het huidige coalitieakkoord en maakt het coalitieakkoord melding van een efficiencydoelstelling voor uitvoeringsorganisaties waarvan de helft mag worden geherinvesteerd in doelmatigheid en verbetering.
Zoals ik tijdens het Tweeminutendebat Dieren in de veehouderij en NVWA van 18 juni jl. heb herhaald, wordt er daarnaast samen met de NVWA gewerkt aan een meerjarig perspectief op doelmatigheid, aan de hand van concrete indicatoren voor de bedrijfsvoering zoals personele kosten, ziekteverzuim en productiviteit. Op basis daarvan zal de komende jaren cijfermatig en onderbouwd worden gestuurd op de doelmatigheid van de NVWA. Ook de transitie van de NVWA naar een moderne, risicogerichte toezichthouder, ondersteund door data en innovatie, draagt op langere termijn bij aan zowel de doeltreffendheid als de doelmatigheid van het toezicht.

GroentenFruit Huis refereert in de brief aan de aanbeveling van PWC om meer aandacht te besteden aan meetbare resultaten. LVVN en VWS zijn doorlopend met de NVWA in gesprek over de te bereiken (en bereikte) resultaten van het toezicht. De NVWA werkt bovendien aan een perceptiemonitor met als doel meer inzicht te krijgen in de ervaringen van het bedrijfsleven met de NVWA. De NVWA zal hierover in gesprek gaan met het bedrijfsleven.

Daarnaast vraagt GroentenFruit Huis zich af hoe de onafhankelijkheid van de NVWA zich verhoudt tot de aansluiting van de NVWA op de praktijk. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties werkt in lijn met eerdere kabinetsbesluiten aan de wettelijke borging van de onafhankelijk taakuitvoering van rijksinspecties, door middel van een Kaderwet rijksinspecties.

De NVWA houdt effectief toezicht onder andere door samen met belangrijke stakeholders problemen aan te pakken, vanuit een onafhankelijke positie en met verantwoordelijkheid van de sector voorop. Daarnaast voert de NVWA het gesprek met de sectororganisaties om verbeteringen in de toezichtsketens toe te passen die leiden tot efficiënter en effectiever toezicht.

NVWA-retributietarieven

In de brief gaat GroentenFruit Huis in op een aantal punten op de NVWA-retributietarieven. De NVWA-retributietarieven betreffen de kosten die de NVWA in rekening brengt bij het bedrijfsleven voor een deel van de inspecties, keuringen, audits en certificering. Kabinetsbeleid is dat de kosten die de NVWA maakt worden verdisconteerd in de tarieven en dat deze kostendekkend zijn, voor zover dit past binnen het kabinetsbeleid Maat Houden 2014 en de Europese Controleverordening (Official Controls Regulation, OCR).

Ten opzichte van 2025 laten de meeste tarieven 2026 een daling zien met een gemiddelde van 6,1%, met uitzondering voor de tarieven van de officiële assistenten (voormalige Kwaliteitskeuring Dierlijke Sector, KDS). In 2026 is de demping van tarieven beëindigd voor de post mortem keuringen in de roodvleesslachterijen en worden kostendekkende tarieven doorgevoerd. De sector heeft aangegeven dat dit een belasting vormt, met name voor middelgrote slachterijen.

In samenwerking met vertegenwoordigers van het bedrijfsleven is er een werkgroep ingesteld. Deze werkgroep heeft ter uitwerking van de

toezegging in de brief van mijn ambtsvoorganger van 18 december 2025 (Kamerstuk 33 835 nr. 258) een onderzoek in gang gezet naar de knelpunten bij de groep middelgrote slachterijen. Dit onderzoek wordt in de zomer afgerond, waarna een weegmoment zal plaatsvinden en bezien wordt of deze groep met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2026 via een demping van de tarieven tegemoet moet worden gekomen.

Daarnaast is de ontwikkeling van de tarieven op de lange termijn onderwerp van gesprek tussen sectororganisaties en LVVN, VWS en NVWA binnen de daarvoor ingestelde overleggen, waarbij alle relevante aspecten aan de orde kunnen komen. In dat kader wordt benadrukt dat LVVN en de NVWA net als het bedrijfsleven sterk hechten aan het realiseren van efficiëntieverbeteringen. Die krijgen onder andere gestalte in de vorm van risicogericht toezicht en het inzetten op innovatie.

Daarbij wordt het kostprijsmodel van de NVWA periodiek bekeken en waar nodig geactualiseerd. Hierbij wordt aandacht besteed aan een transparante, uitlegbare en doelmatige toerekening van kosten aan tarieven. Eventuele toekomstige aanpassingen aan het kostprijsmodel worden bekeken in samenhang met bredere ontwikkelingen in de financiering, bekostiging en sturing van de NVWA. Op die manier wordt geborgd dat wijzigingen zorgvuldig worden afgewogen en aansluiten bij de beleidsmatige- en uitvoeringspraktijk.

Ik verwijs u hierbij ook naar mijn brief van 18 juni (Kamerstuk 33 835 nr. 262) waarin ik mijn visie schets op toezicht en handhaving van de NVWA, waarin aan de orde komt hoe ik ervoor wil zorgen dat middelen voor toezicht worden ingezet waar ze het hardst nodig zijn, en goed gedrag wordt gestimuleerd waar het kan.

Opvolging van moties

Tot slot gaan GroentenFruit Huis en anderen ook in op een drietal moties die door de Tweede Kamer zijn aangenomen, namelijk: de motie Van Campen c.s. (Kamerstuk 33 835, nr. 243), de motie Holman en Van Campen (Kamerstuk 33 835, nr. 241) en de motie Flach c.s.(Kamerstuk 33 835, nr. 236). Hieronder reageer ik mede namens de Minister van VWS op deze opmerkingen.

De motie Van Campen c.s. vraagt tevens om het maken van een plan van aanpak voor invulling van open normen. Over de afdoening hiervan is de Tweede Kamer geïnformeerd in de brief van 8 juli 2025 (Kamerstuk 33 835, nummer 257). Daarin is aangegeven dat de werkwijze voor het invullen van open normen wordt verduidelijkt en dat de betrokkenheid van sectorpartijen en belangenorganisaties een vaste plek aan de werkwijze. Deze aanpassingen worden dit jaar uitgewerkt en geïmplementeerd in de bestaande, vaste procesbeschrijving over de invulling van open normen. Ook wordt vermeld dat de huidige praktijk bij de invulling van open normen doorgaans al is dat sectorpartijen en belangenorganisaties worden geconsulteerd en betrokken.

Verder gaat de brief in op de motie Holman en van Campen welke vraagt om nadere duiding van de opvolging van de aanbevelingen van PwC uit de zogeheten agentschapsdoorlichting. Ook hier verwijs ik graag naar dezelfde brief van 8 juli 2025 (Kamerstuk 33 835, nummer 257), waarin mijn voorganger de Kamer heeft geïnformeerd over de voortgang van de opvolging van de aanbevelingen. Net als mijn voorganger, beschouw ik hiermee de motie als afgedaan.

De motie Flach verzoekt de regering om private laboratoria die voldoen aan de kwaliteitsstandaarden uit de Europese regelgeving de mogelijkheid te geven zich te accrediteren voor het uitvoeren van testen bij de import van vers voedsel.
Zoals eerder aangegeven laat de Minister van VWS een onderzoek uitvoeren naar de manier waarop de inzet van private laboratoria het beste geregeld kan worden. Bij dit onderzoek wordt ook gekeken naar de financiële gevolgen van de inzet van private laboratoria. Bij het onderzoek zijn de NVWA en vertegenwoordigers van het bedrijfsleven betrokken. De resultaten worden later dit jaar verwacht.

Ik hoop met deze brief invulling gegeven te hebben aan het verzoek van de vaste commissie voor Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur.

De Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
S.P.A. Erkens